

wijls eene aangename wandeling maakten of vrienden bezochten. Het weder bleef voor ons vertrek steeds ongunstig; in het eerst konden wij niet vlot worden; daarna ontstond er een zware ijsgang, zoodat het voor ons in de kooi liggende, gelijk aanhoudende donder scheen; met zóó veel gewelds brak het ijs tegen de wanden van het schip. Eindelijk bedaarde zulks en de rivier werd vrij van ijs, het water waste en de wind stelde zich zóó goed in, dat de kapitein besloot weg te zeilen. De *Maasstroom*, een schip, mede bestemd voor de Oost-Indiën, ging ons 's morgens onder het gebulder zijner stukken, vóór.

7 Maart.

Eindelijk scheen heden de tijd gekomen, dat wij Rotterdam kunnen verlaten. Alle toebereidselen daartoe gemaakt zijnde, worden de zeilen opgehaald, de stukken geladen, de passagiers op het dek geroepen. De *boompjes*, waar wij geankerd lagen, waren opgepropt met menschen. De *Menado*, een schip van de grootte als het onze, en mede toebehoorende aan de H. H. van Hoboken, hetwelk met een detachement militairen, over de kust van Guinea, naar Batavia bestemd is, maakt zich gereed om ons te volgen. Op een gegeven sein worden de trossen losgemaakt; de oosten wind blaast onze zeilen vol; de kapitein commandeert door zijn roeper: stuurboord! vuur! bakboord! vuur! en, onder het gebulder der kanonnen, verlaten wij den wal, alwaar de aanschouwers ons nawuiven hetwelk wij beantwoorden met een driemaal herhaald hoezee! Het scheepsvolk luidt nu de scheepsklok en ontvangt een buitengewoon oorlam. De passagiers staan arm in arm, zoo als de betrekkingen gedogen, en zoo lang zij kunnen, op de stad. Alles is gespannen; geen woord wordt gewisseld; de hoezees waren vervangen door eene ernstige diepe stilte. Het scheen, dat ieder met gevoel nadacht al hetgeen hij in het Vaderland moest achterlaten. Ik kan niet beschrijven, in welke stemming wij ons bevonden. Bij de Echo van ieder schot, dat viel, meenden wij ons *vaarwel* te herhalen aan allen die ons in het Vaderland met liefde na-ogen.

Met volle zeilen vervolgden wij onzen weg gelukkig over